

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp : Inbreng schriftelijk overleg Meerkosten van het leven met een beperking
Datum : 22 augustus 2024
Referentie : 24-0955/SZ
Inlichtingen bij : Saskia Visser, s.visser@iederin.nl
Bijlagen : 1

Geachte leden van de commissie,

Binnenkort behandelt u het rapport van het Nibud: Meerkosten van het leven met een beperking. U kunt hierover tot 29 augustus schriftelijke vragen indienen. Ieder(in) vindt het vanuit de uitgangspunten van het VN-Verdrag Handicap belangrijk dat mensen met een levenslange en levensbrede beperking een goede levensstandaard hebben en niet te maken hebben met een stapeling aan zorgkosten. Het rapport van het Nibud laat juist een ander beeld zien. We verzoeken u om onderstaande vragen bij uw inbreng te betrekken.

Inleiding

Voor mensen met een beperking of chronische ziekte is de stapeling van zorgkosten en meerkosten een groot probleem. Zij hebben veel meerkosten die samenhangen met hun beperking of chronische ziekte. Meerkosten die andere Nederlanders niet hebben. Dat is in strijd met het VN-Verdrag Handicap.

Het Nibud heeft de meerkosten van het leven met een beperking in kaart gebracht aan de hand van voorbeeldbegrotingen van een aantal huishoudens van mensen met uiteenlopende beperkingen. Uit het Nibud rapport komt naar voren dat deze huishoudens met een beperking €1.000 tot €4.500 hogere uitgaven hebben als gevolg van hun beperking dan vergelijkbare huishoudens waarin niemand een beperking heeft. In februari heeft Ieder(in) een vragenlijst uitgezet over de stapeling van zorgkosten onder mensen met een beperking en chronische ziekte (zie bijlage). Daaruit komen soortgelijke bedragen aan meerkosten naar voren als in het rapport van het Nibud.

Mensen met een beperking hebben, vanwege hun beperking of chronische ziekte, vaak ook minder inkomsten. Met lagere inkomsten en hogere uitgaven hebben mensen met een beperking meer moeite met rondkomen of komen ze structureel geld tekort. De bestaanszekerheid van mensen met een beperking staat onder druk.

Vragen

We verzoeken u de minister het volgende te vragen naar aanleiding van het Nibud rapport:

- Welke concrete plannen heeft de minister om, in lijn met het VN-Verdrag Handicap, de meerkosten van het leven met een beperking of chronische aandoening te verlagen?

ieder(in)

- Het voornemen om het abonnementstarief in de Wmo af te schaffen en een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren, zal leiden tot nog hogere meerkosten voor mensen met een beperking die zijn aangewezen op ondersteuning.
 - Hoe ziet de minister de toename van meerkosten voor mensen met een beperking door het afschaffen van het abonnementstarief Wmo in relatie tot het VN-Verdrag Handicap, dat ervan uitgaat dat de positie van mensen met een beperking niet achteruitgaat (het zogenaamde *stand still* beginsel)?
- Niet alle uitgaven die aan de beperking zijn gerelateerd worden vergoed, zo blijkt ook uit het rapport van het Nibud. Tegemoetkomingen en compensatiemaatregelen zijn versnipperd, ingewikkeld en leiden tot veel administratieve rompslomp.
 - Heeft de minister plannen om de compensatie voor meerkosten van mensen met een beperking te verhogen?
 - Met welke concrete maatregelen wil de minister de compensatie van meerkosten voor mensen met een beperking verbeteren?
 - Is de minister van plan om de fiscale aftrek specifieke zorgkosten beter te richten op de doelgroep van mensen met een levenslange en levensbrede beperking die meerkosten hebben?
 - In het rapport van het Nibud zijn gemeentelijke vergoedingen niet opgenomen omdat die te veel verschillen per gemeente. De Commissie Sociaal Minimum adviseert om de voorwaarden voor lokale regelingen te harmoniseren. Heeft de minister concrete plannen om de verschillen tussen gemeenten in vergoedingen voor mensen met een beperking terug te dringen? Zo ja, hoe zien die plannen eruit? En wat voor effect zal dit hebben op de inkomenspositie van mensen met een beperking of een chronische aandoening.
 - Erkent de minister de complexiteit van financiële vergoedingen? Zo ja, wat gaat de minister doen om regelingen te vereenvoudigen teneinde de toegankelijkheid ervan te verbeteren?
- Hoe wil de minister structureel inzicht krijgen in het aantal mensen met een beperking of chronische ziekte dat te maken heeft met meerkosten en de ontwikkeling van de stapeling van meerkosten bij hen?
- Veel mensen met een beperking of chronische ziekte hebben naast zorgkosten in engere zin meerkosten die samenhangen met hun aandoening (zoals extra energiekosten, hogere was- en kledingkosten, aangepaste kleding, vervoerskosten in verband met zorg, etc.). Hoe denkt de minister structureel inzicht te verkrijgen in deze overige meerkosten?
- Het Nibud onderzoek heeft betrekking op mensen met een beperking die zelfstandig wonen en niet op mensen die in een instelling wonen. Mensen die in een instelling wonen betalen (over het algemeen) de hoge eigen bijdrage, omdat zij geen kosten hebben voor wonen en levensonderhoud. Zij houden zak- en kleedgeld over. Daarnaast hebben zij echter te maken met eigen betalingen (bijv.

waskosten die veel hoger liggen dan bij zelfstandige huishoudens, kosten voor begeleiding, etc.), die moeten worden betaald vanuit het zak- en kleedgeld. Is de minister voornemens onderzoek te laten verrichten naar de eigen betalingen van mensen die een Wlz-indicatie met verblijf hebben? In het verlengde daarvan: wil de minister laten onderzoeken of het zak- en kleedgeld toereikend is en tevens passend bij de levensfase?

We vragen u, mede namens Patiëntenfederatie Nederland en Spierziekten Nederland, om de punten uit deze brief te betrekken bij uw schriftelijke vragen. We zijn uiteraard graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer,
Directeur Ieder(in)